

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-T

Datum: 5. septembar 2008.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsedavajući
sudija Ali Nawaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 5. septembra 2008.

TUŽILAC

protiv

**MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNO S POVERLJIVIM DODATKOM

**ODLUKA PO ŠAINOVIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU U KRAĆEM TRAJANJU**

Tužilaštvo:

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Branioci optuženih

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

Prevod

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po poverljivom "Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu u krećem trajanju iz razloga saosećajnosti" koji je Šainovićeva odbrana podnela 11. jula 2008. (u daljem tekstu: Zahtev) kojim se traži da se Nikoli Šainoviću (u daljem tekstu: optuženi) odobri privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju od četrnaest dana, i ovim donosi svoju odluku u vezi s tim.

Kratak proceduralni kontekst

1. Pretresno veće je 28. juna 2006. godine, neposredno pre početka suđenja, izmenilo uslove privremenog puštanja na slobodu optuženog kako bi mogao da prati majku na očev grob tokom parastosa.¹
2. Optuženom je odobreno privremeno puštanje na slobodu nakon početka suđenja i tokom letnje pauze od 15. do 31. jula 2006. godine²
3. Veće je 5. decembra 2006. godine odbilo zajednički zahtev šestorice optuženih za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze.³ Žalbeno veće je potvrdilo ovu odluku.⁴
4. Veće je 22. maja 2007. godine obilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze, konstatujući, između ostalog, da on nije pokazao kako su se okolnosti koje su u decembru 2006. dovele do odbijanja njegovog zahteva za privremeno puštanje na slobodu promenile da bitno utiču na pristup koji je tada usvojilo Veće. Veće je optuženom ostavilo otvorenom mogućnost za podnošenje zahteva za privremeno puštanje u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti i/ili humanitarnih razloga.⁵ Nakon tog odbijanja, Veće

¹ Odluka po Šainovićevom zahtevu za izmenu uslova privremenog puštanja na slobodu, 28. jun 2006. godine, par. 1, 3; vidi takođe poverljivu "Odluku po zahtevu Nikole Šainovića za izmenu uslova privremenog boravka na slobodi", 12. maj 2006. godine

² Odluka po zajedničkom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme tokom letnje pauze u radu Suda, 1. jun 2006. godine.

³ Odluka po zajedničkom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze, 5. decembar 2006.

⁴ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006.

⁵ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 22. maj 2007. godine, par. 12, 14.

Prevod

je 7. juna 2007. godine optuženom odobrilo privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju kako bi rešio neka hitna privatna pitanja⁶

5. Veće je 7. decembra 2007. godine optuženom odbilo privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti i/ili humanitarnih razloga na osnovu činjenice da mu je data adekvatna mogućnost da ta pitanja reši prilikom prethodnih privremenih puštanja na slobodu.⁷

6. Veće je 4. aprila 2008. godine odobrila optuženom privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti i/ili humanitarnih razloga zbog hitnih ličnih pitanja.⁸

Merodavno pravo

7. Na osnovu pravila 65(A), optuženi, nakon što je pritvoren, može biti privremeno pušten na slobodu samo na osnovu naloga veća. Pravilom 65(B) Pravidnika je predviđeno da veće može izdati nalog za privremeno puštanje na slobodu samo ako se uverilo da će se optuženi, u slučaju puštanja na slobodu, pojaviti na suđenju i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koje drugo lice; i nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten dâ priliku da se izjasne.⁹ Ukoliko jedan od kriterijuma propisanih pravilom 65(B) nije ispunjen, Veće mora da uskrati privremeno puštanje na slobodu i ne mora da razmatra ostale uslove.¹⁰

8. Prilikom donošenja odluke o tome da li su ispunjeni uslovi iz pravila 65(B) Pravidnika, pretresno veće mora razmotriti sve relevantne faktore za koje se očekuje da će ih

⁶ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007. godine (javno s poverljivim dodatkom).

⁷ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. decembra 2007. godine (javno s poverljivim dodatkom).

⁸ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 4. april 2008. godine (javno s poverljivim dodatkom); *vidi takođe* Nalog o izmeni Odluke po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. april 2008. godine

⁹ *Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja protiv odluke Pretresnog veća kojom se odbija njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006., par. 6.

¹⁰ *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-AR65.1, Odluka po žalbi odbrane na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Sredoja Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 16. april 2007., par. 6, 23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007. godine (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 6.

Prevod

pretresno veće koje razumno postupa uzeti u obzir pre nego što donese odluku. Ono zatim mora dati obrazloženo mišljenje u kojem će izneti svoje zaključke o tim relevantnim faktorima.¹¹ Koji su faktori relevantni i koliko im težinu treba pridati, zavisi o konkretnim okolnostima svakog predmeta.¹² Razlog tome je taj što se odluke po zahtevima za privremeno puštanje na slobodu donose na osnovu velikog broja činjenica, a slučajevi se razmatraju svaki za sebe, u svetlu konkretnih okolnosti pojedinog optuženog.¹³ Od pretresnog veća se traži da te okolnosti oceni ne samo sagledavajući ih u trenutku donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu, nego i, u meri u kojoj se to može predvideti, u vreme kada optuženi treba da se vrati na Međunarodni sud.¹⁴

9. Pravilo 65(B), koje uređuje privremeno puštanje na slobodu tokom suđenja, uopšte ne pominje razloge saosećajnosti ili humanitarne razloge. Međutim, u praksi Međunarodnog suda je potvrđeno da veća uživaju određenu slobodu prilikom odlučivanja po zahtevima na osnovu pravila 65, ukoliko razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi mogu dopuštati privremeno puštanje na slobodu u nešto kraćem trajanju.¹⁵

10. Žalbeno veće je nedavno ukinulo odluku u predmetu *Prlić i drugi*, u kojoj je Pretresno veće odobrilo privremeno puštanje na slobodu petorice optuženih u tom postupku. Žalbeno veće je konstatovalo da je Veće u predmetu *Prlić i drugi* pogrešilo zbog toga što

¹¹ *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženog Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. godine (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

¹² *Ibid.*

¹³ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog veća kojom se odbija zahtev Johana Tarčulovskog za privremeno puštanje na slobodu, 4. oktobar 2005., par. 7.

¹⁴ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

¹⁵ *Vidi* Odluku po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007., par. 7–11; *vidi takođe Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3 Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007, par. 5 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*); *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva pomenu za brata i poštovanja tradicionalnog perioda žalosti, 1. septembar 2006, str. 1; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku, 5. maj 2006, str. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi prisustva pomenu za kćerku, 20. april 2006, str. 2; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po molbi odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića, 23. mart 2005., par. 15; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004, par. 20; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Darija Kordića za privremeno puštanje na slobodu, 19. april 2004, par. 8–12.

Prevod

nije pružilo nikakvu naznaku o tome koliku težinu je pridalo opravdanjima za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz humanitarnih razloga. Žalbena veće je takođe konstatovalo da ova različita opravdanja nisu dovoljno uverljiva, naročito u svetlu odluke na osnovu pravila 98bis, da bi mogla da opravdaju primenu diskrecionog ovlašćenja Pretresnog veća u korist davanja odobrenja za privremeno puštanje optuženih na slobodu bez pružanja ikakve naznake o težini koja im je pridana. Ovo Veće ne tumači odluku u predmetu *Prlić i drugi* kao pravni zaključak *per se* o tome da privremeno puštanje na slobodu mora uvek da bude uskraćeno posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, pod uslovom da Veće razmotri i odvaga sve faktore koji su relevantni za zahtev za privremeno puštanje na slobodu.¹⁶

11. Čak i nešto skorije, Žalbena veće je, ponovo u predmetu *Prlić i drugi*, utvrdilo sledeće kriterijume za privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi pretresnog postupka:

Kada je riječ o humanitarnim razlozima koji su dovoljni da opravdaju privremeno puštanje na slobodu, Žalbena vijeće napominje da razvoj prakse Međunarodnog suda implicira da se zahtjev za privremeno puštanje na slobodu podnesen u kasnoj fazi postupka, a posebno nakon okončanja dokaznog postupka tužioca, odobrava samo *ukoliko postoje uvjerljivi humanitarni razlozi ...* Stoga, privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima ...¹⁷

Procenjujući okolnosti optuženog, Veće je pažljivo razmotrilo i primenilo celokupnu gorenavedenu praksu Žalbenog veća.

¹⁶ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008, par. 19–21.

¹⁷ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008, par. 17 (fusnota izostavljena) (naglasak dodat); *ali vidi Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6, Obrazloženje odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na odluku po zahtjevu optuženog Pušića za privremeno puštanje na slobodu donesene 14. aprila 2008, 23. april 2008, par. 15.

Podnesci i diskusija

12. U Zahtevu, optuženi traži da mu se odobri privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju od četrnaest dana kako bi rešio medicinski problem.

13. [Vidi poverljivi dodatak.]

14. Pretresno veće je primilo garancije iz Srbije, kojima se potvrđuje da će se poštovati svi nalozi Veća u odnosu na privremeno puštanje slobodu optuženog.¹⁸ Holandija, kao zemlja domaćin i ograničavajući se na praktične posledice vezane za njegovo privremeno puštanje na slobodu, iznela je da nema primedbi na privremeno puštanje na slobodu optuženog u kraćem trajanju.¹⁹ Pod tim okolnostima, Veće smatra da je i Srbiji i Holandiji pružena mogućnost da se izjasne po ovom pitanju.

15. Tužilaštvo nije odgovorilo na Zahtev.

16. Veće je pažljivo razmotrilo sve podneske u vezi s ovim pitanjem i uzelo je u obzir sve relevantne faktore u vezi s privremenim puštanjem na slobodu. Veću nisu dostavljene adekvatne informacije vezane za troškove traženog lečenja i finansijsko stanje optuženog. Štaviše, Veće ne smatra da je tretman ozbiljan i dovoljno nužan da bi zahtevao privremeno puštanje na slobodu u Beograd, Srbija. Veće stoga nije spremno da iskoristi svoje diskreciono pravo i odobri privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju na osnovu onoga šta je izneto u Zahtevu.

Dispozitiv

17. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu člana 29 Statuta Međunarodnog suda i pravila 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim **ODBIJA** Zahtev.

¹⁸ Poverljivi dodatak Zahtevu odbrane kojim se traži privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti s poverljivim Dodatkom, 18. juli 2008. godine.

¹⁹ Pismo zamenika šefa Protokola ministra spoljnih poslova Holandije, 16. juli 2008. godine (podneto 17. jula 2008. godine).

Prevod

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 5. septembra 2008. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]